

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/187/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713219595
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6713219595.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, IČO: 47 233 516, proti odporkyni L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. L. XXX/XX, XXX XX R. - sídlisko, za účasti vedľajšieho účastníka konania v rade 1/ na strane odporkyne OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, 040 01 Košice, IČO: 42 247 268, právne zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom Stará Baštova 2, 040 01 Košice, a vedľajšieho účastníka v rade 2/ na strane odporkyne Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z. IČO: 42 309 166 so sídlom v Banskej Bystrici, ul. Janka Kráľa 7, 974 01, právne zastúpeného Mgr. Henrichom Schindlerom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie sídlom v Banskej Bystrici, ul. Janka Kráľa 7, 974 01, v konaní o zaplatenie 566,81 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 13C/82/2014-65 zo dňa 10.11.2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ na strane odporkyne trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 92,44 € na účet jeho právneho zástupcu v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, p o t v r d z u j e.

Odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ na strane odporkyne trovy odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu 566,81 € s úrokom z omeškania a trovami konania; odporkyni náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ na strane odporkyne (ďalej v texte aj „vedľajšiemu účastníkovi“) trovy právneho zastúpenia vo výške 92,44 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, pretože zmluva o revolvingovom úvere je neplatná pre nedostatok písomnej formy a nespĺňa náležitosti podľa § 9 ods. 1, 2 písm. k/, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov; okrem toho odporkyňa navrhovateľovi poskytnuté finančné prostriedky vrátila vo vyššej sume, ako jej bola požičaná.

Úspešnej odporkyni právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože si ich neuplatnila ani jej žiadne trovy konania nevznikli; vedľajšiemu účastníkovi v rade 1/ na strane odporkyne priznal právo na náhradu trov konania s poukazom na § 142 ods. 1 O. s. p.. Právny zástupca vedľajšieho účastníka si uplatnil a vyčíslil trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej pomoci po 38,18 €, a to prevzatie veci vrátane prvej porady, vyjadrenie k návrhu, režijný paušál 2 x 8,04 €, čo predstavuje trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka vo výške 92,44 €.

Proti tomuto rozsudku do výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie

navrhovateľ. V konaní podľa neho došlo k vadám, uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď bola účastníkovi konania postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.), a súčasne v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.). Namietal i to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otázka účelnosti vstupu vedľajšieho účastníka je odlišná od účelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka; ten má svoj predmet činnosti vykonávať sám. Podanie vedľajšieho účastníka je šablónovité, ktoré sa svojím obsahom opakuje v nespočetnom množstve prípadov. Z odôvodnenia rozsudku okresného súdu vyplýva, že rozhodol na základe iných právnych skutočností než tých, ktoré uvádzal vedľajší účastník. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/9/2013 zo dňa 20.06.2014, ktoré sa priamo týka neúčelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia v prípadoch zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom a vznášania formulárového podania v každom konaní, do ktorého vstúpi, bez oboznámenia sa s meritom veci. Odôvodnené právne zastupovanie môže byť na mieste len v mimoriadne obtiažnych právnych veciach. V opačnom prípade (kam patrí aj zastupovanie šablónovitým spôsobom a predkladanie formulárových podaní) ide o zneužívanie zákona, pretože samotné združenie nie je zamerané na vykonávanie svojej činnosti. Vzhľadom na nezákonnosť napadnutého výroku navrhol napadnutý výrok rozsudku zmeniť a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozsudok potvrdiť; vedľajšieho účastníka požiadala o vstup do konania, veľmi oceňuje jeho pomoc, má s ním len tú najlepšiu skúsenosť a preto mu trovy konania právom prislúchajú. Je vo verejnom záujme, aby občianske združenie pomáhalo spotrebiteľom, lebo sami sa nevedia brániť.

Vedľajší účastník sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka v rozsahu § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a tento v zmysle § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov, potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu sumu 566,81 € spolu s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 23.05.2013 do zaplatenia, ako aj na trov konania z titulu poskytnutého revolvingového úveru na základe zmluvy č. 8200029638 zo dňa 11.06.2010 vo výške 600,- €. Úver sa odporkyňa zaviazala splatiť spolu s úrokom v 42 mesačných splátkach po 32,15 € v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, dohodnutého v zmluve. Na základe žiadosti odporkyne sa navrhovateľ s odporkyňou dohodli na odklade splátok č. 5, 6, 7, ktoré sa zaviazala splatiť ako splátky č. 43, 44, 45; neskôr požiadala odporkyňa o ďalší odklad splátok, a preto uzavrel navrhovateľ s odporkyňou dodatok k zmluve, v ktorom sa dohodli na odklade splatnosti splátok č. 30, 31; za odklad splatnosti splátok sa odporkyňa zaviazala zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú odmenu vo výške 64,30 €; uvedené splátky sa odporkyňa zaviazala splatiť ako tzv. odložené splátky vrátane zmluvnej odmeny č. 46, 47, 48, 49 v zmysle nového splátkového kalendára, ktorý tvorí prílohu tejto zmluvy a je jej neoddeliteľnou súčasťou. Odporkyňa sa dostala do omeškania s úhradou splátok úveru už pri splátke č. 30, do zosplatenia úveru napokon zaplatila len sumu 835,90 €; ku dňu 23.05.2013 jej zostalo zaplatiť ešte 578,70 € 59 v súlade s §517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj „OZ“) si navrhovateľ uplatňoval aj úrok z omeškania vo výške podľa Nariadenia vlády č. 87/95 Z. z. v znení účinnom k prvému dňu omeškania.

V priebehu konania vstúpil do konania vedľajší účastník, ktorý zaslal súdu písomné vyjadrenie (05.06.2014 - č. I. 31 - 33); žiadal návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietnuť z dôvodov neprimerane vysokých úrokov, zneužitia tiesne, neplatnosti právneho úkonu pre rozpor s dobrými mravmi, v neprospech spotrebiteľa vypočítanej RPMN; vo vyjadrení zo dňa 03.10.2014 poukázal na to, že zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená tak, že najskôr odporca vyplnil dňa 12. 01. 2010 bod 5 zmluvy -

údaje o požadovanom revolvingovom úvere a neskôr dňa 03. 06. 2010 navrhovateľ schválil revolvingový úver tak, že doplnil do bodu 6 zmluvy údaje, týkajúce sa poskytnutej sumy úveru, splatnosti úveru, mesačnej splátky úveru, zmluvnej odmeny, nominálnej hodnoty úveru, RPMN za úver, predpokladanej RPMN po poskytnutí revolvingu; číselné hodnoty uvedené navrhovateľom pri RPMN úveru (67,49 %) sa líšia od údajov, ktoré uviedla odporkyňa v návrhu na uzavretie revolvingovej zmluvy, pokiaľ ide o RPMN úveru (70,02 %), je v zmysle § 44 ods. 2 OZ prejav vôle navrhovateľa zo dňa 30.01.2009 odmietnutím návrhu odporkyne a novým návrhom na uzavretie revolvingovej zmluvy o úvere. Podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľská úverová zmluva písomná a obligatórnou náležitosťou zmluvy je RPMN, ktoré musí byť uvedené písomne; ak uvedené nie je, úver je podľa §11 ods. 1 písm. b) bezúročný a bez poplatkov. Odporkyňa však zmenu návrhu navrhovateľa zo dňa 03.06.2010 preukázateľne písomne neakceptovala, preto dohoda o výške RPMN úveru platne nevznikla; preto je poskytnutý úver bezúročný a bez poplatkov. Odporkyňa preplatila navrhovateľovi viac, ako si požičala, je potrebné návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Okresný súd návrh zamietol z dôvodu, že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná pre nedostatok písomnej formy a nespĺňa náležitosti podľa § 9 ods. 1, 2 písm. k/, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v dôsledku čoho je úver potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov; okrem toho odporkyňa navrhovateľovi poskytnuté finančné prostriedky vrátila vo vyššej sume, ako jej bola požičaná. .

Po vyhlásení rozsudku oznámil svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporkyne aj Združenie spotrebiteľov Slovenska, o.z., so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa č. 7, IČO: 42 309 166, právne zastúpené Mgr. Henrichom Schindlerom (vedľajší účastník v 2. rade).

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok, vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Vedľajší účastník je právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov. Pre správne rozhodnutie o odvolaní je potrebné primárne zodpovedať na otázky, či vedľajší účastník, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľa, je oprávnený vystupovať v konaní ako vedľajší účastník, a ak áno, či sa ako vedľajší účastník môže v konaní nechať právne zastupovať advokátom a či mu v súvislosti s týmto právnym zastúpením môže vzniknúť právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

Pre účely posudzovanej veci je potrebné uviesť, že účinky vstupu vedľajšieho účastníka do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. (v znení účinnom do 31.12.2014) nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o jeho vstupe súdu (bez ohľadu na konkrétnu fázu právoplatne neskončeného konania); výslovný súhlas podporovaného účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho strane nie je potrebný (zo znenia ustanovenia § 93 ods. 2 a 3 O. s. p. v znení účinnom do 31.2.2014 nevyplývala zákonná podmienka výslovného súhlasu účastníka so vstupom vedľajšieho účastníka do konania); prípustnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania súd z vlastnej iniciatívy neskúma; dôvodom nepripustenia vstupu vedľajšieho účastníka do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámi súdu po doručení oznámenia o vstupe vedľajšieho účastníka do konania; následný súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom vedľajšieho účastníka, ktoré v konaní vykoná (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/188/2012 zo dňa 05. 02. 2013); vyššie uvedené závery sa v plnej miere uplatnia len vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, ktorým je právnická osoba, založená za účelom ochrany práv spotrebiteľa.

Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že od účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku, vykonanej zákonom č. 353/2014 Z. z., účinným od 01.01.2015, je v ustanovení § 93 ods. 3 O. s. p. za prvú vetu vložená nová druhá veta („Ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada“); predmetný zákon v tejto súvislosti nezakotvil žiadne prechodné ustanovenia; v zmysle ustálených procesných zásad sa preto zákon č. 353/2014 Z. z. v plnom rozsahu aplikuje aj na všetky neskončené súdne konania; súčasne podľa zásady zákazu priamej retroaktivity platí, že všetky účinky procesných úkonov, ktoré nastali podľa právneho stavu, účinného do 31.12.2014, zostávajú v týchto konaniach v plnej miere zachované a nie je možné spätne vyžadovať splnenie podmienok, zavedených novou právnou úpravou, ktoré právna úprava účinná do 31.12.2014 nevyžadovala.

Z § 93 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Toto ustanovenie bolo do Občianskeho súdneho poriadku bolo zavedené s účinnosťou od 15.10.2008 zákonom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky

súdny poriadok a dáva možnosť, aby v prípade tzv. spotrebiteľských sporov vstúpila do konania ako vedľajší účastník taká právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, za ktorý sa podľa poznámky č. 10a k § 93 ods. 2 O. s. p. považuje aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Z dôvodovej správy k tejto právnej úprave vyplýva, že jej cieľom bolo umožniť širšiu ochranu osobám, na ochranu ktorých sú zriaďované rôzne právnické osoby a združenia. Keďže § 93 ods. 2 O. s. p. je z hľadiska systematického zaradenia vo vzťahu k § 93 ods. 1 O. s. p. špeciálnym ustanovením, možno vyvodiť, že v tomto prípade sa nevyžaduje splnenie všeobecnej podmienky pre pripustenie vstupu do konania, vyplývajúcej z § 93 ods. 1 O. s. p., ktorou je existencia právneho záujmu na výsledku konania. Z toho jednoznačne vyplýva, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu vedľajší účastník má oprávnenie vystupovať v tomto konaní ako vedľajší účastník s tým, že nemusí preukazovať svoj právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane odporcu (spotrebiteľa), mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava, uvedená v § 93 ods. 2 O. s. p.. Z § 93 ods. 4 prvá veta O. s. p. možno vyvodiť len jeden záver a to, že vedľajší účastník má rovnako ako akýkoľvek hlavný účastník jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom, a samozrejme má i právo na náhradu účelne vynaložených trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Súčasne platí, že vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) len v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

V konaní došlo k zamietnutiu návrhu a právo na náhradu trov konania vzniklo podľa § 142 ods. 1 O. s. p. odporkyňi. Preto vzniklo právo na náhradu trov konania aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý bol v konaní zastúpený právnym zástupcom z radov advokátov a uplatnil si náhradu trov konania za poskytnuté právne služby. Zo žiadneho ustanovenia právneho poriadku nevyplýva nemožnosť vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť právnym zástupcom z radov advokátov; pri rozhodovaní o jeho trovách konania posudzuje súd len účelnosť ich vynaloženia. Zohľadňujúc skutočnosť, že návrh navrhovateľa bol v konečnom dôsledku zamietnutý aj na základe právne kvalifikovanej argumentácie vedľajšieho účastníka, ktorú odvolateľ bezdôvodne spochybňuje, považoval odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, náklady vedľajšieho účastníka vynaložené na právnu pomoc za vynaložené účelne. Odvolací súd nesúhlasí s odvolacími námietkami navrhovateľa ohľadne neúčelne vynaložených trov právneho zastúpenia vzhľadom na tvrdený paušálny vstup vedľajšieho účastníka do konania bez vedomosti o merite veci ani ohľadne formulároveho charakteru jeho podania, pretože z jeho písomného vyjadrenia vyplýva, že mu bola známa konkrétna špecifikácia uplatnenej pohľadávky a ďalšie relevantné údaje (suma úveru, konkretizácia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, výška poskytnutých finančných prostriedkov, výška RPMN), potrebné na posúdenie dôvodnosti a oprávnenosti navrhovateľom uplatneného nároku; podania vedľajšieho účastníka preto pre účely rozhodnutia o trovách konania nepovažuje odvolací súd za formulárove podania ani jeho vstup za paušálny.

V prejednávanej veci vznikli vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (ďalej len „vyhláška“) za 2 úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, písomné vyjadrenie vo veci samej), po 31,18 € za 1. prevzatie veci vrátane prvej porady, 2. vyjadrenie k návrhu, režijný paušál 2 x 8,04 €, čo spolu predstavuje trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka vo výške 92,44 €, ktoré je povinný navrhovateľ v zmysle § 149 ods. 1 O. s. p. zaplatiť právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporkyňa a vedľajší účastník boli v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešní a vzniklo im voči neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania. Keďže si však žiadne trovy neuplatnili a odporkyňi ani žiadne trovy zo spisu nevyplývajú, krajský súd rozhodol, že im náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporkyne odkazom na § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Keďže vedľajší účastník na strane odporkyne v 2. rade vstúpil do konania až po vyhlásení rozsudku, vo veci sa nevyjadril, krajský súd o jeho trovách ani nerozhodoval.
Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.